

Trag Biljke NEDELJNIK #039 - ŠTA SADIMO U JULU?

Datum: 14. Juli

NAPOMENA pre čitanja:

Pošto je Nedeljnik dugačak, da biste videli celi tekst kliknite na opciju "**Prikaži celi Nedeljnik**" koja se nalazi iznad ovog naslova i otvorice vam celi Nedeljnik. Istu opciju imate i na kraju teksta.

Razgovor o meni jutros: bjež od nje, to je teško tonu, njoj omiljene igračke spojnice za baštenska creva.

Rekla bih, po sklonosti ka spojnicama se čovek poznaće.

U marketu slušam kasirke kako pričaju o nadogradnji noktiju. Svaka se žali na cenu ili kvalitet.

Dok one iznose cene noktiju ja u svojoj glavi zbrajam:

- koliko nokata jedna sorta?
- koliko komposta za šaku noktiju?
- koliko granulirano košta u noktima?
- koliko nokata za jedan dobar trimer?

Šta ti je „moja ženska pamet“? Ni na kasi ne miruje!

Kratak sadržaj:

1. **Katalog rešenja za sve probleme kod uzgoja paradajza**
2. **Nadin kutak**
3. **Analiza julskog kalendara za Kontinent**
4. **Setva julskog rasadnika**
5. **Ponovo sadimo krompir**
6. **Rešenje za veliki problem uzgoja arguma by Stanka**
7. **Koju boraniju biramo za jul?**
8. **Setva graška u julu**
9. **Setva mrkve u julu**
10. **Ručno opršivanje krastavaca**
11. **Kozmetika iz vlastite bašte – tonik za lice od drški tikvica**
12. **Podsetnik na rokove**

13. Obaveštenje o novim ponudama

O poeziji je reč. O uspehu komuniciranja Bića sa Nebom. O molitvi jednog baštovana. O sazvučju nota kojima biljke iscrtavaju moju dušu. Čutanju u Trenutku prelamanja svetlosti kada se sva lica otkrivaju. Polomljenom krilu svica i njegovom bljesku u tami mokre trave. Tišini večenje rose na listovima tikvica. O upijanju i udisanju života, ne samo svog već onog tuđeg koji je deo mene... O tome bih ja na slikama.

Davno smo sebi zauzeli centar Univerzuma svojatajući svaki list, svaki grumen, svako prelamanje svetlosti, antropocentrično, onako kako ljudski umemo. Delimo bića na štetna i korisna. Imamo li na to pravo? Iz perspektive Tvorca to nema nikakvog smisla. Ja svaki dan učim o veličanstvenosti bića oko mene. Učim veštine koje me čine alhemičarem. Učim da svet gledam iz perspektive jedne biljke. Onako iz dubine mitohondrija, gde ćelije proizvode kiseonik, ja učim kako da dosledno SLUŽIM prirodi. Sve metode uzgoja je čovek isprobao - prevencije, terapije, repelenta i cidna delovanja - ali samo nije pokušao da isproba Ljubav. Teška je sezona za baštovane. Ali i nikad veći učitelj! Panični strah da ćemo izgubiti sve biljke nas primorava da svom snagom "udaramo" po potencijalnim uzročnicima bolesti ne shvatajući da je dovoljno samo da ih prihvatimo kao bića koja, jednakako kao i svako drugo biće oko nas, imaju pravo da žive. I jednakako trebaju nežnost.

Ja sam odlučila da im svaki dan izjavljujem ljubav. Pomeram svoje granice i njihove i igram se "Alise iza ogledala".

Kako svet izgleda iz perspektive jedne biljke?

Kako svet izgleda iz perspektive jedne gljivice?

Kako svet izgleda iz perspektive insekta?

Perspektivu čoveka već znam, sada hoću da povežem svetove u sebi.

Pronađi dete u sebi i igraj se. Ne, pronađi klicu, micelijum, larvu u biljkama, gljivicama, insektima oko sebe i nauči se njihovim igrami. E to jeste bio uzgoj!

Koordinator: Goran Pivašević

Direktor: Jovan Banović

Jutjub kanal: Jovan Banović, Jan I Sanja Rakić, Goran Pivašević

Instagram: Katarina Kremenović

Tik tok: Jovan Banović

Fb stranica: Goran Pivašević

Administrator platforme: Nada Radinić

Autor tekstova, video materijala i edukativnog programa sam ja, Biljka.

"Oči nisu ogledalo duše, već njezini zrcalni prozori: kroz njih ona vidi ulicu, ali ulica vidi dušu" - Klučevski

Naučili su nas da se posmatramo kroz konfekcijske brojeve. Stanemo pred ogledalo i ne vidimo sebe već broj. Sebi nismo dovoljno lepi, nedovoljno ružni jer oko sebe samo

TAJ BROJ tražimo. Eto, ja se baš pitam gde je ta ljudaka lepota. U čemu se krije? Ja kao čovekolika Biljka, gledajući na svet iz perspektive sofisticirane nepokretnosti jedne Biljke, potpuno slepa za estetiku čoveka, ostajem zapitana nad KONFEKCIJSKIM BROJEM.

Da li je lepota u očima, jagodicama, vratu, mlečnim žlezdama, struku, glutealnim mišićima?

Da li su mere i proporcije istih od presudnog značaja za te famozne titule: LEPO I RUŽNO? Da li je frizura od presudnog značaja? Trepavice? Hod, e da, HOD? Eto, ja oslepljena za estetiku ljudskog ne znam da procenim.

Ja znam samo ono što vidim. To su jedino oči. Ali ne oči kao deo tela nego ulaz do nutrine. Iako se ovde Platon meša sa svojom "lepotom u oku posmatrača" toliko puta hoblovanom ljudskim rukama, ja ne mislim da je lepota u oku posmatrača. Ona je u jetri. Duboko u ćelijama. A lepota jetre se vidi. Izbiha kroz kožu.

Lepota je nutrina, satkana od stihova, sazdana od zvezda. Svaki čovek rođenjem dobija svoje sazvežđe isklesano na koži. Lepota su misli koje izbijaju kroz tu istu jetru. Jer, jetra trpi sve, padove, uspone, loše navike, ružne reči, tugu (tek što tugu može da istrpi), uvrede... Ja kroz oči vidim lepotu vaše jetre.

Zato, lepota su:

- zdrave misli
- zdrave odluke
- zdrav odnos prema prirodi
- zdrav odnos prema čoveku
- zdrav odnos prema sebi

Definicija reči ZDRAV po Tragu Biljke: ne remetiti sklad s prirodom i nikada ne postupati onako kako ne želite da neko postupa sa vama. Tada nema greške.

Budite "srećni i debeli" ali zdravog stava da ste lepi upravo takvi u ogledalu.

Da li vam je čudno kada kažem da vaše oči odaju predivan sjaj vaših bubrega? Meni nije, ja tako vidim ljude. Kroz epitel.

Kada samo već kod jetre, pekinški kupus je lekovit, čuva je.

"Treba ići do kraja sveta i naći rosu na travi, budim je zbog dalekih stvari koje liče na ove ovde, zbog ljudi koji bez čela i imena prolaze ulicom." - Miljković

Uvod u motivaciono bio baštovanstvo...

Dobro došli u još jedan Nedeljnik.

KATALOG REŠENJA ZA SVE PROBLEME KOD UZGOJA PARADAJZA

Sada ću na jednom mestu da vam dam katalog rešenja za sve probleme kod uzgoja paradajza.

Prvo, kome skidaš zaperke, a kome ne? Pre nego što posadiš paradajz potrebno je da saznaš sve o toj sorti. Istraži da li je u pitanju determinantna (niska i žbunasta sorta) ili indeterminantna (visoka sorta, neograničenog rasta) jer se niskim sortama ne skidaju zaperci.

Naredni problem je **lisna vaš**, a recept za tretman lisne vaši je:

50 ml jabukovog sirćeta

2,5 l vode u kojoj je preko noći potopljen beli luk (2 kašike granula ili 4 čena).

Pomešate i nerazređenim prskate.

Sledeći problem **su smrdibube** i pokazao se kao najefikasniji tretman By Jelena Đukić:

1 kašika cimeta u 2 l vode se dobro promućka i prskaju se biljke nerazređenom tečnošću.

A cela bašta miriše na cimet rolnice.

Došli smo do **plamenjače**:

ŠTA PRATIMO KOD PLAMENJAČE?

1. VLAŽNOST VAZDUHA IZNAD 90%

2. TEMPERATURE od 18 do 22°C

Ukoliko se poklope ta dva uslova budi se plamenjača.

NE POGODUJU JOJ:

1. VLAGA ISPOD 50%

2. TEMPERATURA IZNAD 25°C I ISPOD 10°C

Tada ne može da se širi.

OBAVEZNA AKTIVNOST BAŠTOVANA

1. PRATI PROGNOZU JER AKO SE NAJAVE IDEALNI USLOVU REAGUJ PREVENCIJOM 3 DANA RANIJE

2. UVEK SKIDAJ OŠTEĆENO LIŠĆE JER TAKO IMAŠ DOBAR PREGLED

3. OREZIVANJE PARADAJAVA OD POČETKA DAJE DOBRU ŠANSU BILJKAMA

4 ZAPERKE DUŽE OD 15 CM NE KIDAJ VEĆ ZALAMAJ

5. I NE NERVIRAJ SE, SEZONE PLAMENJAČE SU VRLO BOGATE

Idealne sezone su onda kada se plamenjača probudila i ima je, ali ne u zamahu jer vreme nije potpuno pogodno za nju ali dovoljno da bude budna. To je ujedno klima u kojoj sve ostale biljke odlično plodonose.

Sezone u kojima se plamenjača ne budi su sušne sezone i tada osim paradajza malo šta i beremo.

OSNOVNI PREPARATI ZA SUZBIJA NJE PLAMENJAČE

1. PREPARAT OD KURKUME, PREPARAT OPŠTEG DELOVANJA

3 kašike kurkume u 3 l vode, dobro promešate i odmah prskate biljke. Potrebna je gaza jer može da zapuši prskalicu. Ovo je preparat kojim se najbrže deluje.

2. PREPARAT OD CIME BELOG LUKA

300 g cime belog luka stavite u 10 l vode i ostavite da odstoji preko noći. Nakon toga kuvate pola sata i kada se ohladi procedite i prskate razređeno 1: 3 sa vodom.

3. PREPARAT OD GLAVICE BELOG LUKA

Izgnječite čenove belog luka (100g) i stavite u 10 l vode, treba da odstoji pola sata i procedite pa nerazređenom tečnošću prskate biljke.

4. PREPARAT OD GRANULIRANOG BELOG LUKA

3 kašike granuliranog belog luka stavite u 10 l vode. Dobro promešate i ostavite da odstoji pola sata pa nerazređenom tečnošću prskajte biljke.

5. JUHA OD PRESLICE (ILI BRŠLJANA, MRTVE KOPRIVE, PIREVINE)

150g suve preslice ili 1kg sveže (zamena je bršljan, mrtva kopriva, pirika)

10l vode

Potpiti biljku i ostaviti je preko noci u vodi.

Sutradan kuvati tako da vrije pola sata.

Poklopiti da se ohladi i ohlađeno procediti. Prskajte biljke razbaženo 1:5 sa vodom.

Preparati se koriste kod prve naznake idealnih uslova za plamenjaču. Tada je potrebno primeniti ih 3 dana zaredo, zatim sledi pravnja biljaka 5 dana pa ponovo tretman 3 dana zaredom.

A sada smo došli i do **sovica (kukuruzna ili pamukova)**:

Žuta kukuruzna sovica ili kako je još nazivaju pamukova ili duvanova sovica (*Helicoverpa armigera*) jedan je od najopasnijih štetnih insekata poljoprivrednih biljaka zbog svoje izražene polifagnosti. Može naneti štetu na 250 uzgajanih biljaka jer je kozmopolitska vrsta i ima širok areal rasprostranjenosti, a najviše su ugroženi: kukuruz, paprika, soja i paradajz. Štete mogu biti direktne ili indirektne.

Ima tri generacije godišnje, a zimu provede u stadijumu lutke, u tlu. Leptiri izlaze krajem maja i tokom juna kada su temperature oko 20°C. Ženke polažu po nekoliko stotina bjeličastih jaja, pojedinačno ili u manje grupice, na generativne i vegetativne

organe divljih, ali i uzgajanih biljaka. Druga generacija se javlja u julu, a treća u avgustu i početkom septembra. Gусenica pamukove sovice ispili se iz jajeta. Može dostići veličinu i do 4 - 5 cm. Ubušuje se u plod i čini štete koje se ne mogu popraviti. Jedna od najčešćih indirektnih šteta je pojave raznih gljivičnih bolesti nakon njihovog napada.

Embrionalni razvoj traje od 3 do 12 dana. Gусenice najčešće imaju šest stadijuma razvoja, zavisno od načina ishrane. Širok je polifag tako da se hrani i na lekovitom i ukrasnom bilju, ali i na divljim biljkama. Takođe napada i šumsko drveće. U početku ishrana mu je na mestima gde su položena jaja, a kasnije prelaze i na generativne organe useva. Mlade gусenice jedu lišće i ogoljuju ga dok se starije ubušuju u plod (paradajza, paprika) i hrane se njegovim sadržajem, prljajući ga pritom izmetom. Ovako napadnuto povrće podložno je bakterijskoj truleži i nije za upotrebu.

Ujedno ovo je bio najveći problem prošle sezone i rekla bih da su gubici plodova od sovica bili daleko veći nego od smrdibuba. Zato je važno da reagujemo na vreme.

1. Sovica ima tri generacije kao što ste pročitali.
2. Prva generacija nama nije veliki problem osim što nam napada rasadnike pa je praktično staviti mrežu preko njih.
3. Druga generacija pravi najveću štetu, a nakon nje i treća i kako je važno da se pripremimo na vreme.
4. Sovica je noćni leptir beličaste boje koji se hrani nektarom, oprasuјe biljke koje cvetaju noću. Ide slika 1
5. Njegova larva se lako prepoznaje i pregled biljaka je ključan od početka jula. Ide slika 2
6. A već početkom jula na listovima možete da nađete jaja sovica koja su beličaste boje i kako sazrevaju prelaze u smeđu boju. Ide slika 3 i 4
7. Jaja su mala i često vam promknu pa je pregled biljaka na 3 do 5 dana ključan.

Vaša je obaveza da od početka jula radite pregled biljaka, listovi su u pitanju jer tu polažu jaja. Ukoliko pronađete larve obavezno uklanjanje.

Ispiranje plodova je jako važno ali i kupanje cele biljke. Kada okupate biljku mozete da sperete i jaja ali i larve.

Preporuka - od početka jula radite obavezan pregled listova i cele biljke i na 3 dana kupanje biljaka mlazom vode nakon čega ćete ih isprskati insekticidom od karanfilića. Ovaj tretman se radi do kraja jula.

Na ovaj način rešavate grinju, smrdibube i sovice. Jednim udarcem tri problema.

Insekticid od karanfilića – u 250 ml vode stavi punu supenu kašiku karanfilića i to skuvaj kao jak čaj. Dobijaš vrlo jak kontaktni insekticid koji ima ujedno i antibakterijsko, antivirusno i fungicidno dejstvo. Mirisom odbija stenice ili smrdibube.

A najbolje je da se odmah kod izbora sorti fokusirate na **otporne sorte**.

Sorta otporna na plamenjaču: Sart roloise

Sorta otporna na smrdibube i sovice: Money maker

Kod sazrevanja paradajza javlja se i **vršna trulež**, pa je potrebno posipati suvi kvasac oko biljke pre zalivanja. Dovoljno je posuti sa jednom kafenom kašičicom kvasca.

Paradajz i krompir povezuje **crveni pauk** pa je tu najefikasniji preparat od cime krompira:

1 kg sveže ili 400 g suve cime krompira iseckati i potopiti u 10 l vode na 2 dana.

Povremeno gnječite i nakon 2 dana nerazređenom tečnošću prskate biljke.

A grinja ne pravi velike probleme ali sa sobom donosi **viruse** pa je važno da reagujete sa:

30 g šećera u 1 l vode gde ćete dodati i 30 ml jabukovog sirćeta. Promućaj i prskaj nerazređeno.

Katalog sačuvaj i podeli prijateljima.

NADIN KUTAK

Piše: Nada Radinić

U prošlom kutku sam pisala o odlasku na ljetovanje (čitaj: more), a sada za ljubitelje sunčanja i preplanulog tenu imam jedan jako dobar recept za spas u zadnji čas, kada nehotice pretjeramo sa izlaganjem suncu, a to se može dogoditi i u vrtu, čak puno lakše nego na moru, jer mi vrtlari pored naših biljaka često izgubimo osjećaj za vrijeme.

Na mom blogu sam pripremila vrlo djelotvoran recept protiv opeklina od sunca, a također i odličan regenerirajući ljetni sokić od miksa raznog voća kojeg je dobro pitи kada se vratite sa sunčanja i osjećate da vas je sunce iscrpilo.

Moj vrt i biljke su konačno dočekali zasluzenu kišu i sve je živnulo, zazelenilo, prodisalo – i biljke i sav živi svijet koji se nalazi na mojoj adresi. Preko mog Zagreba je prošlo olujno ne vrijeme koje je čupalo stabla i odnijelo krov s jedne škole, ali hvala Bogu meni i mom vrtu je donijelo samo obilnu i ljekovitu kišu. Vjetar je bio umjeren i neke biljke polegao na tlo, pa je jedini posao bio privезati ih za potporu. U tu svrhu već godinama koristim vezice koje pravim sama, a traju godinama.

O svemu ovome nastavljamo dalje kada kliknete na link i do sljedećeg nedeljnika šaljem veliki pozdrav!

Link: [NADIN KUTAK 39](#)

ANALIZA JULSKOG KALENDARA ZA KONTINENT

Kao što sam i najavila u Nedeljniku 38 uradiću analizu julskog kalendarja jer želim da vam pojasnim na šta se odnose sve pregrade u kalendaru. Analiza se odnosi na julski kalendar za Kontinent, ali će ovo pomoći da se jednostavno pročita i kalendar za planine koji je izašao u julu. Primorje će krenuti sa svojim rasadnicima tek od avgusta pa su za sada Primorci još uvek na raspustu.

Prva kolona odnosi se na vrste povrća koje možemo da uzgajamo od jula.

Niska boranija se seje u direktnoj setvi.

Visoka boranija se takođe seje u direktnoj setvi.

Pasulj za mladu berbu posebno zbujuje baštovane. To vam se odnosi na setvu pasulja koji volite da jedete samo što neće stići da se osuši i da pokupite suvo zrno kao što ste navikli, već ga berete kao mledo zrno jednako kao što se bere grašak. Mledo zrno se može zalediti i kako su brzo skuva pa na taj način štedite vreme i energiju koju koristite za kuhanje.

Ponovo sejemo grašak i to za berbu zrna. Kod setve u julu birajte sortu Čudo Kelvedona jer cveta malo kasnije od ranih sorti koje sam preporučivala u junu kao što je Mali Provansalac i Čudo Amerike pa samim tim cvet koji ne podnosi visoke temperature ima ugodnije uslove da se zameče. Savetujem da posejete velike količine graška i nadoknadite sve što vam nije uspelo u prolećnoj setvi. Takođe, imam jako lepo iskustvo sa šećercem sorte Metro jer daje jako krupno zrno.

Cveklu prebacujemo iz majskog rasadnika, a to se odnosi i na blitvu, kupusarice, praziluk, salatu.

Soja se može sejati u direktnoj setvi ali samo ukoliko je sejete za berbu mlađe soje (edamame). Ja vam to zaista preporučujem jer se beru mlađa zrna u mahunama pa ih svakako stavljate u zamrzivač kao i grašak. Juče sam posejala jednu celu gredicu jer ova iz KPZ nije nikla. Seme je bilo problematično.

Luk za mladu berbu se sadi iz lučica koje ste zbog ovoga stavili u zamrzivač.

Brokoleti se seje u gnezda u direktnoj setvi ali samo ako imate seme. To nije brokula već kupusarica jako kratke vegetacije.

Tikvice se seju u direktnoj setvi kao i krastavci. Možete da izaberete bilo koje sorte ovih kultura, mada vam kod krastavaca preporučujem korništene jer je vreme i za zimnicu. Za vas koji ne pravite kisele zimnice možete bilo koju sortu da posejete.

U direktnoj setvi se seju i vigne i jako obilan urod daju baš ove jesenje setve

Druga kolona se odnosi na datum setve pa možete da vidite da je sredina jula okvirno početak setve i presadnje. Vi ne vidite sada sve kalendare ali jesenja zona se postavlja 2 meseca pa polako s njom, savetujem da uživate jer ima vremena. Takođe, ovaj

kalendar je vezan za prvu smenu kultura u bašti koju zovemo nevidljivom u projektima ili ugrađenom u sistemima, a odnosi se na smenu iza lukova i krompira.

Treća pregrada se odnosi na način setve i rok do kada se obavlja setva ili presadnja. DS se odnosi na direktnu setvu, a PR na presadnju.

Obratite sada pažnju na rokove i videćete da imate puno vremena.

Niska boranija se seje do sredine avgusta. Visoka do početka avgusta ali to se odnosi i na tikvice i krastavce. A za ostale kulture rok je duži od sredine septembra.

Mi sada počinjemo jer nekada se baš sredinom jula okiša i imamo uslove za presadnju ali ako nema uslova onda se čeka do momenta kada se uslovi ostvare. Ako putujete onda sve prolongirajte do svog povratka sa odmora jer ima vremena, ne želite na odmoru da brinete o biljkama.

Žuta traka u kalendaru se odnosi na rotkvalend što je drugi naziv za julski rasadnik i o njemu ću pisati posebno.

Tamno zelena traka odnosi se na jesenji brzi uzgoj. Podrazumeva se da se sve kulture iz ove kolone direktno seju, a rok za setvu je sredina septembra.

Podsećam vas da su kulture za BU čuvari mesta glavnim kulturama ali samo u okviru RPZ. Sada postavljamo JBU i tada nam spanać, rukola i matovilac odlaze u zimsku zonu. Nisu čuvari mesta glavnim kulturama već su glavne kulture. Salata se seje za berbu i kao rasadnik i kako je važno posejati sve vrste koje želite da jedete ali posebno Nansen, Ledenku, Merlot jer odlično podnose zimu. Ova salata nam je i zimska hrana. Lučice za sadnju luka za mladu berbu sada ne možete da kupite ali ostavite za njega mesto jer će se u prodaji pojaviti već u septembru.

Ako vam je spanać brzo procvetao u RPZ sada je vreme da ga posejete što više jer u JBU ima idealne uslove za rast.

JBU možete da postavite iza lukova i krompira ali možete da budete kreativni i da ga sejete u gnezda koja ćete kombinovati sa majskim rasadnikom kao u epizodi 23 kultura na jednoj gredici.

JBU je ovisnik o vodi i zalivanje je neophodno na 2 dana.

SETVA JULSKOG RASADNIKA

Rotkvalend je drugi naziv za julski rasadnik. Ovaj rasadnik nas uz majski vodi u zimsku zonu. Ukoliko vam je majski stradao od sovica pojačajte količinu kupusarica u julskom rasadniku.

Kako se seje julski rasadnik?

Imamo epizodu: setva julskog rasadnika gde pravim setvene komore u PMu i obavljam setvu pa se taj rasadnik nalazi u bašti. Ovo je vrlo efikasan način setve ali sam imala problem sa stenicama koje su mi desetkovale daikon, kupusarice i repu, a buhači rotkve pa sam morala malo više da se borim za opstanak rasadnika. Zato ove sezone

julski rasadnik sejem jednako kao majske, u žardinjere. Nekako mi je njih lakše da kontrolišem.

Sa liste kultura koje sejemo izaberite ono što volite da jedete. Ako ne volite gorke salate kao što su radići i endivija ne morate da ih sejete ali one su pravi ukras u jednoj zimskoj bašti.

Na ovaj spisak kultura dodajte i raštan kao i lisnate keljove jer njih možete u velikoj količini da posejete i tako nadoknadite eventualne gubitke iz majskega rasadnika.

Ako je majska rasadnik propao posejte veliku količinu kineskog kupusa, lisnatih keljova, raštana i keleraba i imaćete sve što vam je potrebno od kupusarica preko zime. Ovde se pre svega računa sveža hrana puna sulfonafana.

Tehnika setve je ista kao kod majskega rasadnika ili kao što sejem u već navedenoj epizodi.

Što se salata tiče njih možete da sejete u rasadnik ili u okviru JBU DS na gredici pa onda dobijene sadnice prenosite svuda po bašti.

Svi uslovi za majskega rasadnik odnose se i na julski. Čuvajte ih od buhača, stenica i sovice pa savetujem i neke mreže koje možete da stavite preko žardinjera.

U prošlom Nedeljniku sam najavila da će vam pisati o nekim kulturama koje sam dodala u ovaj rasadnik. Veličanstvenost zimske bašte ogleda se u tome da berete svežu hranu tokom zime, pod snegom ali i u prizorima koji mnogo zavise i od boja. Tako sam uz prethodne kulture odlučila da dodam:

Amsoi u dve boje

Blitve u 4 boje

Bok choi Shangai green stem

Cikoriju Italiko Roso, a to vam je katalonski radič u crvenoj boji

Cikoriju medusu

Gai choy bao sin

Kineski kelj Kailaan

Komatsunu u dve boje

Mibunu u dve boje

Mizunu u dve boje

Pak čoi u nekoliko boja

Raštan Asa, Astera, Morris heading

Rotkvu japansku belu kao i Sakurijama mamut

Misato rotkve u više boja

Rumex

Rutagabu

Tatsoi u dve boje

Ukrasni kupus Peacock red

Zimski kupus Violaceo di Verona koji raste na snegu.

I sve ovo sejem jer želim prizore. Znam koliko je teško u avgustu održati zimsku baštu ali kada ona uleti u septembar kazaćete sebi: isplatilo se.

PONOVO SADIMO KROMPIR

Krompir nije upisan u kalendar ali ga ponovo sadimo u julu. Krompir koji sadimo u julu dospeva za mladu berbu u septembru. Jako je lepo da tada imate mladi krompir u bašti. A ovo čak i nije naša poslednja sadnja krompira jer ga sadimo i u septembru za berbu pod snegom ali i u novembru kao ozimu sadnju.

Najčešće pitanje koje mi se postavlja je koja sorta krompira se sada sadi. Pa sad ne možemo da pričamo o semenskom krompiru jer ga nema u prodaji. Sadi se onaj koji ste izvadili iz gredice ili onaj koji kupite na pijaci ili u marketu.

Postoji zabluda da se samo stari krompir može posaditi. To sam prilično dobrim rezultatima pobila pre nekoliko godina ali je vam snimljeno prošle godine. Dakle i mladi krompir možete da posadite i daje odličan urod. Jedina mana je što duže klijia pa se vi oko toga malo nervirate jer je za baštovane često vezano i nestrpljenja. Ali ako prihvate spoznaju da će klijati duže i pripremite se na to priuštite sebi iznenadenje u septembru jer je po meni baš taj krompir koji se dobije iz mladog krompira posebno puterast i sladak.

Ukoliko prvi put sadite krompir pa nemate svoj možete da kupite krompir u marketu ili na pijaci i da ga posadite.

Takođe se može desiti da naletite na stari krompir i u tom slučaju ga obavezno kupite i obavite sadnju.

Ukoliko imate neku zaboravljenu kesu sa krompirima koji je proklijao imate odmah i sadni materijal.

Ima puno opcija i sve vas mogu dovesti do berbe mladog krompira u septembru.

Ovaj krompir nije potrebno naklijavati.

Sadnja se radi u PMove ili na travnjaku. Radite kako vam je lakše. Ja ču prvi turnus sadnje da obavim na PMu nakon što sam izvadila beli luk.

Ovaj krompir je potrebno zalivati na 3 dana jer od vlage zavisi brzina klijanja.

Inače, septembarska sadnja krompira nam daje mlade krompirciće za Božić i to iz vlastite bašte. Možete da pogledate na kanalu kako ga vadim pod snegom.

	Igrajte se, prelazite granice, rigidnost nas je dovela do sistema koji nije funkcionalan.
	<p>REŠENJE ZA VELIKI PROBLEM KOD UZGOJA ARGUMA BY STANKA</p> <p>Kreč i pepeo u borbi protiv lisnih vaši, crnila i ljepljivosti na agrumima 10 supenih kašika pepela 10 supenih kašika gašenog kreča Kanta sa 5 L vode Sve pomiješati i ostaviti 24 sata i povremeno miješati Procijediti kroz čarapu/ duplu gazu da se ne začepi pumpa/prskalica i rastvoriti sa vodom u omjeru 1:10 Prskati pumpom komplet stablo agruma i list sa obje strane ali ne u periodu cvjetanja. Ponavlјati tretman nekoliko puta u sezoni. Meni su bila dovoljna 3 prskanja Recept sam dobila od Ruskinje Olge Pozdrav od Stanke Marković iz Stoliva</p>
	<p>KOJU BORANIJU BIRAMO ZA JUL?</p> <p>Ovaj naslov se pre svega odnosi na iskustvo. Šta je pokazala setva boranija u ovoj sezoni kada smo imali prevremenu sušu u junu? Iako su vam po kalendaru sada predložene sve vrste boranija ja bih ipak izdvojila one koje su pokazale bolje rezultate. Od niskih boranija žutu olovku uveliko berem, nešto malo kasni zelena olovka ali je sorta Čudo Pijemonta potpuno podbacila. Iako će ona svakako dati urod nešto kasnije pokazala je da na visokim temperaturama nije pouzdana pa ukoliko imate malo prostora za julsku setvu niske boranije savetujem da je izbegavate u ovom turnusu. Kada su u pitanju visoke boranije za sada ni jedna nije dala plodove ali je to očekivano. Visoke boranije ne podnose ovakve sezone jer nisu tolerantne na visoke temperature. Zbog suše u junu visoke boranije su jako usporile sa rastom pa tako sada svi imamo velike i bujne biljke ali bez plodova. Dobra je vest da će plodova svakako biti i samo je važno da budete strpljivi.</p>

Jednom sam prilikom pričala o visokoj boraniji koja je celo leto stajala na vijgavimima kao zeleno drvo ali se tek u jesen okitila plodovima. Kada su sredinom avgusta počele da se pojavljuju prve jutarnje rose masovno je cvetala.

Najčešće pitanje ovih dana se odnosi upravo na boranije: da li da uklanjam ovu koja nije cvetala i da sejem novu?

Ne uklanjajte ih jer će tek krenuti sa cvetanjem pa u skladu s tim ja i neću ponovo da sejem visoku boraniju. Za sve vas koji tek sada sejete ili morate da ponovite setvu savetujem da posejete Jerusalimsku putericu ili Gazelu (to je jedna ista sorta). Vegetacija 100 dana, jako mesnati plodovi i često dospeva za berbu čak i pre niske boranije je razlog zašto je preporučujem.

SETVA GRAŠKA U JULU

Za sve vas koji niste zadovoljni urodom graška iz RPZ imam lepu vest: ponovo sejemo grašak za berbu zrna.

Svi vi koji prvi put započinjete svoju baštu bićete oduševljeni sa koliko kultura mi počinjemo novu zonu. Jul je jako dobar mesec za setvu graška ali kao što sam napisala u analizi julskog kalendarja kako je važan izbor sorte. Naravno da možete da posejete sve sorte koje imate u zalihama ili kao ponudu na policama vrtnih centara ali hajde da vam napišem koje iskustvo sa tim sortama kada je u pitanju setva graška u julu.

Ono što se nalazi kao prosečan izbor sorti na sortnim listama širom regiona su: Mali Provansalac, Čudo Amerike, Čudo Kelvedona, Telefon.

Mali Provansalac – sorta jako kratke vegetacije i najniža od svih nabrojanih sorti. Vrlo brzo dospeva za berbu ali ne kada je sejemo u julu jer cveta kada su najjače temperature, a cvet graška nije tolerantan na visoke temperature pa u skladu s tim je i urod manji. Meni je on jako dobar izbor za setvu krajem avgusta ili početkom septembra.

Cvet graška nije tolerantan na visoke temperature, cela biljka jako dobro podnosi mraz, a plod graška nije tolerantan na mraz. Kada to znate, uz dužinu végatcije svake sorte lako vam je da izaberete sortu za setvu u jesen s namerom da imate obilnu berbu mladog zrna.

Čudo Amerike je nešto bolji izbor, mada se i njemu prinos smanjuje jer cveta 10 dana kasnije od sorte Mali Provansalac.

Nama je kod julske setve potrebna sorta koja cveta baš toliko kasnije da izbegne one vreline u avgustu i to je Čudo Kelvedona. Birajte sorte koje su mu slične kao što su Senator, Favorit, Dzof.

Sorta Telefon nije opcija jer ima jako dugu vegetaciju, biljka obilno cveta ali plod često strada zbog mraza jer kasno dospeva za berbu.

	<p>Setva graška se radi u gnezda koja se postavljaju na razmak od 20 cm i u njih ubacuje po 8 zrna. Veći broj zrna se stavlja zbog malo lošije klijavosti zbog visokih temperatura.</p> <p>Grašak sejemo iza lukova i krompira i deo je JBU.</p> <p>Zalivanje gnezda je obavezno jednom u 2 ili 3 dana kako bi seme klijalo na visokim temperaturama, a kada biljke niknu zalivanje se svodi na jednom u 3 dana.</p> <p>U pitanju je kultura koja treba velike količine vode da bi rasla.</p>	
	SETVA MRKVE U JULU	
	<p>Iako nije deo julskog kalendara mrkvu sejemo u julu i to za berbu preko zime. Nije ubaćena u kalendar jer je to opcija za setvu i to za one koji mogu da joj obezbede zalivanje svaki dan dok ne nikne i uz zaštitu od puževa.</p> <p>Program na platformi funkcioniše u skladu sa prosečnim rezultatima jer statistika rezultata, tačnije grešaka, ukazuje na to što je potrebno ostaviti kao deo programa, a što isključiti. Mrkva je za sada izvan programa ali je opcija za sve one koji žele da pojačaju količinu mrkve u bašti.</p> <p>Izbor sorte je mrkva Šantenej jer je kratke vegetacije do 80 dana, ali to je isključivi razlog zbog čega sam je izabrala. Ako imate sorte kao što su Nantes, Flakee, Duga tupa možete ih posejati jer sam i s njima imala dobre rezultate.</p> <p>Ovih dana je izašla epizoda o setvi mrkve u julu i savetujem da je pogledate jer vam tu pokazujem analizu za kombinovanje sa majskim rasadnikom.</p> <p>Mrkva se u julu seje u gnezda iz dva razloga: lakše se čuva vlaga jer je manji prostor i lakše se brani od puževa jer je puževi obožavaju. S obzirom da mora redovno da se zaliva dok niče to je često dobar mamac za puževe. Zato, kada posejete mrkvu odmah gnezdo zaštitite sa bocom koja je izrezana i vrh je pokriven nekom tkaninom, pogledajte na našoj tribini o puževima kako to rade naše baštovanke.</p> <p>Moram da napišem i ovo – kada vidim da baštovani koji imaju problem sa puževima sade biljke u baštu bez zaštite i pri tome očekuju da im se biljke održe to smatram najvećom romantikom u sezoni.</p> <p>Mrkva ulazi u zimsku zonu, a ova koju sada sejemo je jesenja i zimska hrana i trebalo bi da nas hrani do proleća.</p>	
	RUČNO OPRAŠIVANJE KRASTAVACA	
	<p>Mnogo baštovana se žali na loše opršivanje krastavaca, a posledica toga je propadanje ženskih cvetova. Ono što mi prijavljujete je da mali plodovi požute i osuše se.</p>	

Prvo – to nije plod već ženski cvet jer kada sve te delove biljaka zovemo pravim imenom biće nam jasnije gde dolazi do problema.

Drugo – kao i kod svih tikvenjača da bi se razvio plod mora da dođe do opršivanja ženskog cveta muškim cvetom. Ili da budem precizna polen sa muškog cveta mora da oprashi ženski cvet.

Ženski plod neće biti opršen kada ne lete opršivači, a to su insekti. Opršivači ne lete na jako visokim temperaturama ili na kiši pa u skladu s tim znate kada će doći do gubitaka na lozama krastavaca.

S obzirom da je u našem okruženju uvek puno trovača ili onih koji koriste čitav assortiman bojnih otrova za rešavanje problema u voćarstvu i baštovanstvu pčela i ostalih opršivača je sve manje. Zato čoveka u budućnosti čekaju veliki problemi jer bez pčela nema ni hrane. Samo oni koji su svesni posledica menjaju svoje ponašanje i uče veštine.

Jako je važno da znate tehniku ručnog opršivanja krastavaca jer je neophodna u trenucima kada ne lete opršivači.

Za ovu tehniku vam je potreban običan kist i dobra volja.

Ručno opršivanje se radi u jutranjim satima kada su cvetovi otvoreni i to je najčešće oko 8 h. Naučite da prepoznajete muški i ženski cvet. Lako je, ženski cvet je onaj koji liči na plod.

Kistom lagano prelazite sa muškog cveta na ženski cvet i opršivanje vam je na taj način garantovano.

KOZMETIKA IZ VLASTITE BAŠTE – TONIK ZA LICE OD DRŠKI TIKVICA

Imate velike grmove tikvica sa bujnim lisnom masom, a malo plodova? To je znak da u centralnoj zoni morate da proredite listove kako bi opršivači neometano odradili svoj posao opršivanja tikvica.

Skidate do 5 listova iz centralne zone i kada ih skinete imate nekoliko opcija:

- Da ih upotrebite za malčiranje iste tikvice jer je to resurs za K
- Da ih stavite u tbđ i imate tbđ za K zavisne kulture
- Da pojedete celi list. Drške su bodljikave i često tvrde ali kada ih dinstate to se menja.
- Da ih iskoristite za pripremu kozmetike pa u skladu s tim danas pravilo tonik od drški lista tikvice.
- List vam savetujem da ipak pojedete.

Recept: 250 g iseckanih drški listova tikvica stavite u 250 ml vode i sve to blendajte pa kada procedite dobićete izvanredan tonik za zatezanje lica.

	<p>Tonik je neophodno držati u frižideru.</p> <p>Tamponom nanosite na lice ujutro pa kada odstoji 20 min isperete lice hladnom vodom.</p>	
	<p>PODSETNIK NA ROKOVE</p>	
	<p>Izašli su kalendarji za Kontinent i Planine pa u skladu s tim ove dve klimatske zone podsećam na postavku julskog rasadnika. Obavezan je za postavku zimske zone.</p> <p>Sve zone moraju da obrate pažnju na rasadnike koje napadaju buhači, stenice i sovice pa pročitajte Nedeljnik 37 gde sam podelila puno recepata i saveta kako ove probleme rešiti.</p> <p>Preparat od cimeta by Jelena Đukić je jako efikasan i imate video u učionicama kako ga ja nanosim na biljke četkicom za rumenilo.</p>	
	<p>OBAVEŠTENJE O NOVIM PONUDAMA</p>	
	<p>Ako želite i ako vam je potrebna redovna podrška, ritam i vođstvo kroz sezonu – tu je naša edukativna platforma sa dve opcije mentorstva:</p> <p>Kolektivno mentorstvo – Učionica Učionica okuplja 1.000 baštovana podeljenih u 6 Učionica.</p> <p>To je mesto gde možete da postavljate pitanja i dobijete direktnе odgovore od mene, kao i pristup Lekcijama koje vam pomažu da vašu baštu učinite prirodnom, održivom i prilagođenom vašem životnom ritmu.</p> <p>→ Trenutno su otvorene prijave na listu čekanja za avgust. Više o ovoj opciji mentorstva pročitajte ovde: 👉 https://tragbiljke.com/trag-biljke-ucionica</p> <p>Individualni mentorski rad – 1 na 1 podrška Za one koji žele personalizovani projekat Motivacione bio bašte, prilagođen vašem terenu i načinu života, uz direktne konsultacije tokom cele godine. Zajedno postavljamo vašu baštu, planiramo sezonu i rešavamo izazove kako biste u njoj uživali bez stresa i nagađanja.</p> <p>→ Otvorena je lista čekanja za jul. Više detalja pročitajte ovde ovde: 👉 https://tragbiljke.com/projekat</p> <p>Nakon što se prijavite na listu čekanja, naš koordinator Goran Pivašević kontaktiraće vas putem Vibera i objasniti naredne korake.</p>	

Sledeći Nedeljnik stiže u naredni ponedeljak u 10h.

Ako ga ne pronađete u inboxu – obavezno proverite i folder Promocije ili Spam.

Ostanite nam dobro,

Trag Biljke Tim